

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวคอกลักษ์ วรรณยศ

วัน เดือน ปีเกิด 6 มิถุนายน 2517

ที่อยู่ปัจจุบัน 199 / 148 หมู่ 4 หมู่บ้านเบญจทรัพย์

ตำบลวังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี :ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2542

วิชาเอกภาษาไทย โทจิตวิทยาในสถานศึกษา

ระดับปริญญาโท :ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2550

แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย)

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดราชบูรพ์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนวัดราชบูรพ์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

- ชื่อเรื่อง** การศึกษาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค
หมวกความคิดหกใบ โดยใช้นิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นสื่อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- ผู้ศึกษา** นางสาวดอกกล้วย วรยศ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
- ปีที่พิมพ์** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบแผนการวิจัย Pre – Experimental Design แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อน – หลัง (One group Pretest – Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ ซึ่งมีจำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ความเป็นมา / ความสำคัญของการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดลักษณะกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ไว้ว่าเป็นกระบวนการทางปัญญาที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ตามสภาพจริง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสมรรถนะหลักสำคัญของผู้เรียนที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยตรง คือ 1) ความสามารถในการสื่อสารซึ่งเป็นความสามารถในการรับส่งสารและใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด และรวมถึงการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดปัญหา 2) ความสามารถในการคิด ซึ่งเป็นความสามารถในด้านการคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการเผชิญปัญหาบนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาไทยให้ความสำคัญของการพัฒนากระบวนการคิดให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดวิจารณ์ คิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาสังคม เน้นการสอนภาษาไทยในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง นำความรู้มาพัฒนาตนเอง

นอกจากกระบวนการคิดวิเคราะห์แล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดความสำคัญของทักษะการอ่านไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ว่าให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า และกำหนดให้การอ่านเป็นหนึ่งในสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ซึ่งกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำกระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนต้องผ่านการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในทุกช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 10) เห็นได้ว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนทุกอย่างร้อยละ 80 ถึง 90 ต้องอาศัยการอ่าน ถ้าหากผู้อ่านมีทักษะการอ่านที่ดีการเรียนวิชาต่างๆ ย่อมประสบความสำเร็จรวดเร็วยิ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น การที่จะเก็บเกี่ยวสิ่งที่มีค่าจากการอ่านหรืออ่านเป็นนั้นมีคุณค่ามหาศาล การ

อ่านเป็นจะต้องเกิดจากการวิเคราะห์สิ่งที่อ่านเสียก่อนว่า อ่านอะไร และอ่านเพื่ออะไร ซึ่งจุดมุ่งหมายของการสอนอ่านวิเคราะห์ คือ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการอ่านวิเคราะห์ สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกอ่าน อ่านอย่างถูกต้อง อ่านอย่างมีปัญญา โดยเน้นกระบวนการคิด และฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมจาก การอ่าน และการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

ดังนั้น การสอนอ่านวิเคราะห์ จึงเป็นสิ่งที่ครูจะต้องจัดให้นักเรียนได้ฝึกอย่างจริงจังในการสอนอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์นั้น ตามหลักการของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้คือ นักเรียนจะต้องเรียนรู้โดยการเสาะแสวงหา ใฝ่รู้ วิเคราะห์วิจารณ์ คิดค้นสร้างความรู้ และหากระบวนการแก้ปัญหา การร่วมเรียน ร่วมทำ ร่วมคิดและเรียนรู้ร่วมกัน ที่เรียกว่า การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง(Child Centered) นักเรียนจะได้มีโอกาสคิดวิเคราะห์ในทุกๆเรื่อง (มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร, 2547: 34-35) เมื่อการอ่าน คิดวิเคราะห์มีความสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 60) ได้เสนอการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบการพัฒนากระบวนการคิด จิตพิสัย และการจัด การเรียนรู้ไว้หลายวิธี เช่น การใช้คำถามที่จูงใจ หรือท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น บรรณาธิการจะแสดงความคิดเห็นตอบคำถามนั้นๆ

สำหรับแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สามารถทำได้หลายวิธี ซึ่ง กรมวิชาการ (2544 ค : 23) ได้แนะแนวการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้หลายรูปแบบ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน การใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ Story line การจัดการเรียนรู้ด้วยแผนภาพโครงเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดโดยการใช้คำถามเป็นต้น นอกจากนี้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่กรมวิชาการแนะนำแล้วพบว่ายังมีผู้ที่สนใจนำวิธีสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านคิดวิเคราะห์ เช่น สายสุดา ปะวะจัง (2546) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และความคิดแบบสืบสวนสอบสวนระหว่างการสอนที่ใช้กิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนที่ใช้กิจกรรมแบบพึ่งพาตนเอง จันทร์เจ้า เกียรติ (2547) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอน โดยวิธีการแผนที่ความคิดกับการเรียนแบบร่วมมือ ประภาพร ชัยปายาง (2549) ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus และชลธิชา จันทร์แก้ว (2549) ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus

จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้นพบว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่น่าสนใจและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งกรมวิชาการได้นำเสนอไว้ในส่วนของการแนะแนวการจัดการกระบวนการเรียนรู้ คือ การใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ซึ่งเป็นเทคนิคการพัฒนาความคิดโดยการใช้คำถามหลายแบบ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที้อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งเน้นกระบวนการคิดที่สามารถเรียนรู้ ผิ่ฝน และพัฒนาได้ การใช้ชีวิตแบบสวมหมวกหกใบ จะช่วยให้ผู้คิดสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน การใช้วิธีคิดแบบสวมหมวกความคิดแบบ six thinking hats จะช่วยให้ผู้คิดคิดได้อย่างมีระบบ มีขั้นตอน คิดได้อย่างหลากหลาย

เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono) ผู้คิดค้นเทคนิคดังกล่าวมีแนวความคิดว่าสมองมีระบบที่จัดการตัวมันเองและจากความคิดนี้เขาจึงได้ออกแบบเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการคิด คือ เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ การใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบนั้นเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางความคิด และสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้สีของหมวกเป็นสัญลักษณ์แทนการคิดหกแบบ ได้แก่ หมวกสีขาว หมวกสีแดง หมวกสีดำ หมวกสีเหลือง หมวกสีเขียว และหมวกสีฟ้า จากผลงานวิจัยของ สุนันทา สายวงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) สมันดา วีรกุล (2547 : บทคัดย่อ) พระมหาอำนาจ แสงศรี (2548 : บทคัดย่อ) วิริยา วิริยารัมภะ (2549 : บทคัดย่อ) บุปผา มุคุระ (2549 : บทคัดย่อ) ทศนีย์ หนูนาถ (2550 : บทคัดย่อ) และธาริณี คลังสมบัติ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคดังกล่าว

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคหมวกความคิดหกใบ โดยใช้นิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะช่วยให้เด็กมีความสามารถทางด้านการอ่านคิดวิเคราะห์เพิ่มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ

คำถามของการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ แตกต่างกันหรือไม่
2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบอยู่ในระดับใด

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ Pre – Experimental Design แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อน – หลัง (One group Pretest – Posttest Design)

ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหวมกความคิดหกใบ ซึ่งมีจำนวน 12 แผน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4
ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหวมก
ความคิดหกใบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ และนำ
คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ จำนวน 12 แผน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ทดสอบทั้งก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.39 ถึง 0.79 ค่าความเชื่อมั่น 0.75 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ และตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (t – test) แบบ dependent ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคหมวกหกใบ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมพบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการบอกรายละเอียดของเรื่องอยู่ใน

ระดับสูง เป็นลำดับที่ 1 และมีความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ของเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณาตามประเภทเนื้อหาพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีสำหรับเด็กอยู่ในระดับสูง เป็นลำดับที่ 1 และมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในเรื่องครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนตลอดเวลา เป็นลำดับที่ 1 และเห็นด้วยปานกลางในเรื่อง นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาด้านประโยชน์ที่ได้รับโดยภาพรวมพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในเรื่องนักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านและการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่น ๆ เป็นลำดับที่ 1 และเห็นด้วยปานกลางในเรื่องนักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในชั้นเรียน เป็นลำดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่านักเรียนเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในเรื่องนักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยากจนเกินไปเป็นลำดับที่ 1 และเห็นด้วยปานกลางในเรื่องส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ เป็นลำดับสุดท้าย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ในด้านปัญหาพบว่า ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในกลุ่มไม่ช่วยกันแสดงความคิดเห็นและบางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันต้องใช้เวลาปรับความคิด รองลงมาคือ เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ และการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ส่วนในด้านข้อเสนอแนะพบว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะมากที่สุดในด้านการเพิ่มระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ โดยเพิ่มเนื้อหาประเภทสารคดีสำหรับเด็ก และนิทานให้มากขึ้นกว่าเดิม

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่าความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบโดยการถามคำถาม กระตุ้น การคิด ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดพิจารณาเรื่องที่อ่านทุกแง่มุมอย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งโดยใช้ สีของหมวกแทนประเภทการคิดที่แตกต่างกัน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างหลากหลายรอบด้าน โดยผู้เรียนมีทิศทางในการคิดที่ชัดเจนตามสีของหมวกซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนการคิดในแต่ละแบบ ได้แก่ หมวกสีขาว หมวกสีแดง หมวกสีเหลือง หมวกสีดำ หมวกสีเขียว และหมวกสีฟ้า ทำให้สามารถคิดพิจารณาเรื่องแต่ละเรื่อง ได้ถึง 6 ด้าน ครอบคลุมเพียงพอต่อการวิเคราะห์บทอ่าน ดังที่ ทิสนา แคมณี และคณะ (2544 : 69) กล่าวว่า การคิดแบบหมวกหกใบจะช่วยให้นักเรียนได้พยายามคิดให้รอบคอบ โดยคิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ และความรู้สึกรักที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดกับความคิดเพียงด้านเดียว และวัชรา เล่าเรียนดี (2550 : 26) กล่าวสอดคล้องกันว่า หมวกแต่ละใบแต่ละสีแทนมุมมองและวิถีคิด การนำเทคนิคนี้ไปใช้เป็นการสมมติว่าหมวกแต่ละใบแทนการคิดแต่ละแบบ สวมหมวกสีใดต้องแสดงออกการคิดแบบนั้น ซึ่งจะช่วยควบคุมไม่ให้ยึดติดกับวิถีคิดแบบใดแบบหนึ่ง นอกจากนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบมีลำดับขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ วิธีการคิด และฝึกคิด มีการแลกเปลี่ยน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนเกือบทุกขั้นตอนทำให้นักเรียนกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา และการได้ฝึกคิดอย่างหลากหลายรอบด้านทำให้เกิดความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ เดอ โบโน (De Bono 1992 : 18 – 19) ที่นำเสนอไว้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้โดยข้้นนำ เป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องการคิดแบบหมวกหกใบ ข้้นชี้แจงรายละเอียด เป็นการชี้แจงรายละเอียดของเทคนิคหมวกหกใบโดยอธิบายลักษณะคำถามที่สัมพันธ์กับหมวกแต่ละสีพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ข้้นสาธิต เป็นข้้นที่ครูแสดงการใช้คำถามที่มีความสัมพันธ์กับหมวกแต่ละสี โดยยกตัวอย่างคำถาม รวมทั้งให้นักเรียนสังเกตลักษณะคำถามและลองตั้งคำถามตามสีหมวกที่ครูได้สาธิตจนเกิดความเข้าใจครบทั้ง 6 สี ข้้นฝึกปฏิบัติ นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามตามสีของหมวกจากบทอ่านที่กำหนดให้โดยฝึกฝนให้ครบทั้ง 6 สี ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดตั้งคำถามจากบทอ่าน โดยการฝึกปฏิบัติโดยฝึกเป็นรายบุคคล และฝึกเป็นกลุ่ม ข้้นหารายละเอียดเพิ่มเติมเป็นการทำความเข้าใจในการตั้งคำถามให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยใช้ประสบการณ์ที่ได้ฝึกในข้้นปฏิบัติมาอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ข้้นสรุป เป็นการสรุปความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้สาระสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่ง

กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการคิด ส่งผลให้เกิดทักษะและความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังที่ ทิศนา แจมณี และคณะ (2540 : 53) กล่าวว่า การที่ผู้เรียน ได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา และสุนันทา สายวงศ์ (2544 : 79) กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ และการอภิปรายกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการคิดที่มีทิศทาง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนคิดเป็นลำดับขั้น การให้ผู้เรียนสวมหมวกสีต่าง ๆ ทั้งหมดสี อันได้แก่ หมวกสีขาว หมวกสีแดง หมวกสีเหลือง หมวกสีดำ หมวกสีเขียว และหมวกสีฟ้า เป็นการฝึกผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ ไตร่ตรองหาเหตุผล และประเมินค่าได้ และเมื่อผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดแล้วก็จะนำไปสู่การอ่านเพื่อตีความ วิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญผา มุขระ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หมวกความคิดหกใบ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สรุปเป็นความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ ทศนีย์ หนูนาถ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการอ่านวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาไทย

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอ่านคิดวิเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อพิจารณาในส่วนประกอบของบทอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเด็นของเรื่องที่อ่านเพื่อให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ตามความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดความสามารถในการวิเคราะห์บทอ่านไว้ ดังนี้ การบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน การอธิบายลักษณะตัวละครจากเรื่องที่อ่าน การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การบอกความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในเรื่อง การบอกและลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งบางประเด็นไม่ปรากฏอยู่ตามตัวอักษร ผู้อ่านจะต้องตีความ แปลความจากความรู้หรือ

ประสบการณ์จึงจะเข้าใจตรงตามที่คุณเขียนต้องการสื่อสาร ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติจึงจะเกิดทักษะและความชำนาญ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการบอกรายละเอียดของเรื่องอยู่ในระดับสูง เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รายละเอียดของเรื่องจะปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องในลักษณะตรงตามตัวอักษร เช่น จำนวนตัวละคร เหตุการณ์ สถานที่ จึงจัดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานที่นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ง่ายภายหลังการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ซึ่งการหารายละเอียด ได้แก่ การคิด โดยใช้หมวกสีขาว และนักเรียนมีความสามารถบอกความสัมพันธ์ของเรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย อาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการบอกความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหา ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลระหว่างแนวคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจมากกว่าความจำ และบางครั้งไม่ได้บอกเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน นักเรียนต้องประมวลความเข้าใจเพื่อหาความสัมพันธ์เอง เช่น เหตุผลเบื้องหลัง พฤติกรรมของตัวละคร เป็นต้น ซึ่งนักเรียนมักไม่ได้รับการฝึกให้คิดลักษณะนี้มาก่อน เมื่อพิจารณาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามประเภทเนื้อหา พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สารคดีสำหรับเด็กอยู่ในระดับสูง เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารคดีสำหรับเด็กมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวของผู้เรียน มีรายละเอียดไม่มากเกินไป บทอ่านส่วนใหญ่มีการเรียบเรียงแสดงความสัมพันธ์ของเรื่องราวชัดเจน ตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน เป็นงานเขียนที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้ ข้อเท็จจริง และความคิดที่เป็นจริง สอดคล้องกับ สนิท ตั้งทวี (2538 : 309) กล่าวว่า งานเขียนประเภทสารคดี เช่น ข่าว บทความ สารคดี เป็นเรื่องจริงที่มุ่งให้ความรู้ ความคิดแก่ผู้อ่านและเสนอสาระอย่างตรงไปตรงมา มีจุดชี้แนะที่ทำให้จับใจความสำคัญได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพสร มีปิ่น (2539 : 8) ศศิพรรณ เป็รื่องศิลปรัตน์ (2544 : 5) จิรัชดา ก้าวพิสมัย (2545 : 6) วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์ (2547 : 19) และ เสาวลักษณ์ ทรองจิตร (2547 : 6) ที่มีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า เนื้อหาที่นำมาใช้สอนอ่านนั้นควรเป็นบทอ่านประเภท ข่าว บทความ สารคดี โฆษณา เพลง เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง เนื้อเรื่องนั้นต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน เป็นเรื่องใกล้ตัว มีชื่อเรื่องที่น่าสนใจ ไม่เป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยหรือพบอยู่บ่อย ๆ เนื้อเรื่องต้องไม่ยาวและยากจนเกินไปจึงจะทำให้ให้นักเรียนสนใจอ่านและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น นอกจากนี้สารคดีสำหรับเด็กที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นบทอ่านนั้นได้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะที่เรื่องที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น เรื่องเกี่ยวกับ พืช สัตว์ เป็นต้น ซึ่ง บันลือ พุกกะวัน (2545 : 96 – 97) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับเด็กวัยประถมปลาย (9 ปีขึ้นไป) นั้นจะเริ่มรู้จักคิดหาเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น เริ่มสนใจที่จะขยายการอ่านด้วยตนเองมากขึ้น ความต้องการที่จะได้แบบอย่างใน การประพฤติปฏิบัติที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ หรือวัสดุการอ่านที่ให้แนวคิดในการประพฤติปฏิบัติและ

เริ่มคิดในเชิงนามธรรมได้บ้าง วิทยุจึงเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการอ่าน ซึ่งความต้องการในการอ่านนิทานเพื่อผ่อนคลาย สนใจในสภาพแวดล้อมที่ห่างไกลตัวออกไป ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของบุคคล สถานที่ ครอบครัว สามารถฝึกตนเองให้เป็นคนรับผิดชอบและอาสางานต่าง ๆ รู้จักวินิจฉัยจากเรื่องราวที่อ่าน เริ่มคิดเพื่อฝันในเรื่องอาชีพ แสวงหาสิ่งที่น่าสนใจในการอ่าน สำหรับประเด็นที่นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเรื่องสั้นเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น โดยมีตัวละครเป็นผู้ดำเนินเรื่อง มีการผูกเรื่องให้ซับซ้อน น่าฉงน ไม่บอกตรงไปตรงมา และมักจบลงแบบคาดไม่ถึง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน ทำให้ผู้อ่านต้องใช้ความคิดในการอ่านและพิจารณาเพื่อคลี่คลายปมเหล่านี้ โดยจะต้องเข้าใจนิสัยตัวละคร เข้าใจเหตุผลของการกระทำของตัวละครและเหตุการณ์ จึงจะสามารถเข้าใจเรื่องได้ ซึ่งเป็นทักษะที่ยาก สอดคล้องกับ สนิท ตั้งทวี (2538 : 309) ที่กล่าวว่า การอ่านจับใจความเรื่องสั้นให้ได้ถูกต้องแม่นยำอย่างรวดเร็ว นับเป็นเรื่องยากพอสมควร เพราะเป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน จึงมักมีโครงเรื่องที่ซับซ้อนและไม่นิยมบอกเรื่องราวหรือแนวคิดอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะว่านักเรียนขาดประสบการณ์ในการอ่านเรื่องสั้น มีพื้นฐานความสามารถด้านการอ่านเรื่องสั้นน้อยและมีระยะเวลาในการฝึกฝนการอ่านเรื่องสั้นน้อยเกินไป จึงทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นต่ำกว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาประเภทสารคดีสำหรับเด็กและนิทาน สอดคล้องกับ สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534 : 21, อ้างถึงใน พรอุมา พิษยสุนทร 2546 : 28) และห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติโรงเรียนศรีษะเกษวิทยาลัย (2549) ที่กล่าวไว้สอดคล้องตรงกันว่า ผู้อ่านต้องมีพื้นฐานการอ่านในด้านประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านพอสมควร เพื่อให้สามารถเข้าใจและตีความ หรือเชื่อมโยงความคิดที่ปรากฏในเรื่อง เข้ากับความคิดของตน เมื่อผู้อ่านได้อ่านมากก็จะมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นด้วย ทำให้เข้าใจเนื้อความได้ตลอดโดยกระจำแจ้ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชิดา กุทธากัย (2537 : 46) เกียรติชัย ยานะรังสี (2540 : 4) และพรณี เสวตมาลย์ (2543 : 57) ที่พบว่านักเรียนจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเองเพื่อตีความ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ประสบการณ์เดิมจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น และ สอดคล้องกับ ผงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ (2534 : 88) ที่กล่าวว่า การอ่านเรื่องสั้นผู้อ่านต้องใช้ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และประสบการณ์เดิมของตนเองที่มีอยู่ในขณะนั้น ไปช่วยตีความเนื้อเรื่องที่อ่าน

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากทุกด้าน ทั้งด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ เน้นให้นักเรียนมีบทบาทมากที่สุด มีส่วน

ร่วมในการเรียนรู้ตลอดเวลา นักเรียนจะได้พูด ได้คิด ได้ฝึกปฏิบัติ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จึงทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี และนักเรียนเห็นประโยชน์ของเทคนิคหมวกหกใบ เพราะเป็นเทคนิควิธีที่ช่วยส่งเสริมให้สามารถคิดอย่างรอบด้าน โดยใช้สีของหมวกแทนประเภทการคิดที่แตกต่างกัน สามารถนำไปใช้ได้ง่ายเนื่องจากไม่มีความซับซ้อน เมื่อนักเรียนฝึกใช้วิธีการคิดแล้วทำให้เข้าใจเรื่องได้ลึกซึ้ง จึงทำให้เห็นประโยชน์ในที่สุด ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ไม่ยาก โดยเริ่มจากครูสาธิตการตั้งคำถามตามสีของหมวก กระตุ้นให้ผู้เรียนลองตั้งคำถาม มีการฝึกปฏิบัติ และให้ผู้เรียนได้รับทราบผลย้อนกลับทั้งในขั้นฝึกปฏิบัติและการหารายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นและเฉลยผลการคิด รวมทั้งจากการทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ทำให้นักเรียนได้ทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและความกระตือรือร้น ที่จะเรียนจึงพอใจกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่ ทิศนา แจมณี และคณะ (2540 : 53) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา สอดคล้องกับ สุรพล พยอมแย้ม (2545 : 20) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ได้รับผลย้อนกลับจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องได้ถูกต้อง และถ้าการรับรู้เป็นผลสำเร็จก็จะสามารถนำความสำเร็จหรือสิ่งที่ดีจากการเรียนครั้งก่อนไปใช้ในการเรียนครั้งต่อไป รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากในด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยนักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับ 1 คือ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนตลอดเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบนั้นเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลาในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ในขั้นสาธิต ครูยกตัวอย่างคำถามที่สัมพันธ์กับหมวกจากบทอ่าน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันตั้งคำถามและตอบคำถาม หรือในขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการตั้งคำถาม โดยอาจมีการตั้งคำถามหรือเสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามสีของหมวก รวมทั้งครูให้ข้อมูลย้อนกลับ เช่น ชมเชย หรือเสนอแนะให้แก้ไข เพื่อความสมบูรณ์และชัดเจน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในการดำเนินการสอนครูต้องได้ตอบกับนักเรียนตลอดเวลา ทำให้ครูต้องกระตือรือร้นตลอดเวลา ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2536 : 78) กล่าวว่า บุคลิกภาพของครูเป็นการสร้างบรรยากาศที่สำคัญ ครูควรมีใบหน้าที่ยิ้มแย้ม ท่าทางที่กระตือรือร้นเป็นกันเอง จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน อีกทั้งมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และนักเรียนเห็นด้วยปานกลางในเรื่อง นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้จากการสังเกตและพูดคุยพบว่า เหตุที่นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเนื่องมาจากการขาดประสบการณ์ และการฝึกฝน

และนักเรียนส่วนหนึ่งเคยได้รับข้อมูลย้อนกลับในทางลบในอดีตจึงไม่กล้าแสดงออกหรือขาดความมั่นใจในแสดงความคิดเห็นเนื่องจากเกรงว่าจะผิดพลาด

ด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับ 1 คือ นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านและการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะ การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบสามารถนำไปใช้ได้ง่าย ไม่มีความซับซ้อน โดยใช้สีของหมวกเป็นตัวกำหนดทิศทางในการคิด ซึ่งประกอบด้วยหมวกสีขาว สีแดง สีดำ สีเหลือง สีเขียว และสีฟ้า ซึ่งเป็นเทคนิควิธีที่ชัดเจนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดได้อย่างรอบด้าน ทั้งจุดดี จุดด้อย จุดน่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียวซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ในรายวิชาอื่น ๆ หรือในชีวิตประจำวัน และนักเรียนเห็นด้วยปานกลางในเรื่อง นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในชั้นเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สืบเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวคำตอบผิดทำให้ได้ข้อมูลและคำตอบที่ไม่หลากหลาย นักเรียนจึงเห็นว่าได้รับความรู้ใหม่ไม่มากเท่าที่ควร สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2536 : 4) และปรารถนา เกษน้อย (2540 : 55) ที่กล่าวว่า การอภิปรายร่วมกันเพื่อแสดงความคิดเห็น จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาอ้างอิง และได้แนวคิดที่หลากหลายจากการโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนเห็นด้วยมากเป็นอันดับ 1 คือ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้ ไม่ยากจนเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบแต่ละขั้นตอนดำเนินการอย่างมีลำดับจากง่ายไปหายาก กล่าวคือ ครูชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคหมวกหกใบและสาธิตการตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับหมวกแต่ละสีก่อนจนนักเรียนเกิดความเข้าใจ จากนั้นนักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามตามสีของหมวกเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการตั้งคำถามโดยอาจมีการตั้งคำถามหรือเสนอข้อมูลเพิ่มเติม มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเช่น ชมเชย หรือเสนอแนะ โดยทุกขั้นตอนครูมีบทบาทดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อความสมบูรณ์ จึงทำให้นักเรียนสนุกสนานที่จะใช้กระบวนการดังกล่าวในการพิจารณาเรื่องราวที่อ่าน จับใจความ และวิเคราะห์ และนักเรียนเห็นด้วยปานกลาง ในเรื่องส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแม้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบเน้นให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียน มีการฝึกปฏิบัติการคิด และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แต่ในบางขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ไม่เน้นบทบาทของนักเรียนแต่เน้นบทบาทของครู เช่น ในขั้นชี้แจงรายละเอียด ครูจะเป็นผู้แนะนำหมวกแต่ละสีทั้งหมด พร้อมทั้งอธิบายลักษณะ

คำถามที่สัมพันธ์กับหมวดแต่ละสีโดยยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ นักเรียน
จึงยังไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขั้นนี้

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ใช้เทคนิคหมวดหกใบ ในด้านปัญหาพบว่านักเรียนมีปัญหามากที่สุดคือ ในการปฏิบัติกิจกรรม
กลุ่ม คือ เพื่อนในกลุ่มไม่ช่วยกันแสดงความคิดเห็น และบางครั้งมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนยังขาดทักษะการวางแผนในการทำงานกลุ่ม การแบ่งงานกันทำ เพราะ
จากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนบางคนเล่น และไม่สนใจที่จะปฏิบัติกิจกรรม
ร่วมกับเพื่อน ๆ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2547 : 17) ที่ได้ศึกษาสภาพของเด็กไทยด้านทักษะ
พื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน ประกอบด้วยทักษะการจัดการ (การวางแผน การปฏิบัติงาน การ
ประเมินผลงาน และการสรุปผลงาน) การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความขยัน อดทน อดออม และ
ประหยัด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการจัดการต่ำสุด ส่วนในด้าน
ข้อเสนอแนะ พบว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะมากที่สุดในด้านการเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้โดยใช้
เทคนิคคำถามหมวดหกความคิดหกใบ โดยเพิ่มเนื้อหาประเภทสารคดีสำหรับเด็ก และนิทานให้มาก
ขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กในวัยนี้จะมีความสนใจในการอ่านเรื่องราวที่ให้ทั้งความรู้และ
ความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าเรื่องราวที่มุ่งเสนอแต่เนื้อหาความรู้เพียงอย่างเดียว สอดคล้อง
กับ บันลือ พุทธะวัน (2545 : 96 – 97) ที่กล่าวว่าเด็กวัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการ
อ่าน ซึ่งความต้องการในการอ่านนิทานเพื่อผ่อนคลาย สนใจในสภาพแวดล้อมที่ห่างไกลตัวออกไป
ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของบุคคล สถานที่ ครอบครัวยุ สำหรับเรื่องที่เหมาะสมในการ
นำมาใช้สอนอ่านให้กับ เด็กในวัยนี้ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง นิทานสุภาษิต นิทานอีสป สารคดี
 เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคคำถามหมวดหกความคิดหกใบสูงขึ้น ดังนั้น ครูจึงควรนำเทคนิค
คำถามหมวดหกความคิดหกใบ ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการ
อ่านคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคหมวดหกใบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งความสามารถที่อยู่ในลำดับที่ 1

คือ การบอกรายละเอียดของเรื่อง ส่วนความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ของเรื่องอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นควรเน้นฝึกอ่าน ฝึกคิด ฝึกการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ และ แยกแยะเพื่อพัฒนาความสามารถดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำเทคนิคหมวกหกใบไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัยผู้เรียนหรือระดับชั้นที่สอน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำเทคนิคหมวกหกใบไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ในระดับชั้นอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำเทคนิคหมวกหกใบไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

กัศมา สัทธิกุล. “ผลของการฝึกคิดแบบหมวกหกใบที่มีต่อการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2547.

เกียรติชัย ยานะรังสี. “ผลของการสอนแบบ เค ดับบลิว แอล พลัส ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

คชาภรณ์ คลังชำนาญ. “ผลของการฝึกคิดโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบด้วยวิธีสอนต่างกัน ที่มีต่อการคิดวิจารณ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

จันทร์เจ้า เกียรติทวี. “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยวิธีการแผนที่ความคิดกับการเรียนแบบร่วมมือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

จัญญู เหลืองขจร. “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม.” วารสารวิชาการ 3, 2 (กุมภาพันธ์ 2543) : 35-49.

จิรัชดา ก้าวพิสมัย. “การพัฒนาแผนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2542.

ชลธิชา จันทร์แก้ว. “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

ฐิตินันท์ ประทุมรัตน์. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและความ
คงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระบรมราชินีนาถวิทยาลัยที่มี
ความสามารถทางภาษาอังกฤษต่างกัน โดยวิธีสอนอ่านแบบ MIA.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

เดอ โบ โน, เอ็ดเวิร์ด. คิดแนวข้าง. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2546.

_____. หมวกหกใบ คิดหกแบบ = Six Thinking Hats. แปลโดย นุชรีย์ ชลคุป. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิ

โกมล คีมทอง, 2543.

_____. รองเท้า 6 คู่ ปฏิบัติการ 6 แบบ = Six Action Shoes. แปลและเรียบเรียงโดย สุรชัย
รัตนกิจตระกูล. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2543.

เดกิง พันธุ์เดกิงอมร. การอ่านทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช : โครงการตำราและ
เอกสารวิชาการวิทยาลัยครุศรีธรรมราช, 2528.

ทิพย์สร มีปิ่น. “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย
ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ KWL – Plus กับ
การสอนอ่านตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

ทิพย์สุนทร อนันบุตร. การอ่านเพื่อวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2542.

ทิศนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

_____. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ทัศนีย์ หนูนาถ. “ผลของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่
มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์ และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.”

วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ธัญญาลักษณ์ ปีสานานนท์. “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.

ชาริณี คลังสมบัติ. “การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคหวมกความคิด 6 ใบ ของ Edward de Bono.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2550.

ธิดา ฤทธากัญ. “ประสิทธิภาพ KWL Plus ที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีบุญยานนท์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537.

นิลวรรณ เจตวรัญญ. “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแบบหวมกหกใบกับการสอนปกติ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2549.

บงอร พรหมณัญญ. “การเปรียบเทียบผลของการฝึกแบบโมเดลซิปปากับการฝึกคิดแบบหวมกหกใบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสระบัว สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.

บันลือ พุกกะวัน. การพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, หม่อมหลวง. แฉ่นวรรณกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้ง 2539.

บุบผา มุกระ. “การศึกษาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้หวมกความคิด 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2549.

ประภาพร ชัยปายาง. “พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

ปิยานี จิตรเจริญ. “ผลของการฝึกคิดโดยใช้หมวดหกใบที่มีต่อความสามารถในการคิดแก้
เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ปิยานุช ยุตยาจารย์. “การเปรียบเทียบผลของการฝึกคิดแบบหมวดหกใบกับกิจกรรมกลุ่มที่
มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม.”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.

เปลื้อง ณ นคร. ศิลปะแห่งการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง
จำกัด, 2538.

ผจงกาญจน์ ภู่วิภาดาพรรณ. “การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL – Plus.”
ศึกษาศาสตร์ 16, 1 (ตุลาคม – มีนาคม 2534) : 86 – 91.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์อักษรพิทยา, 2541

พนิตนันท์ บุญพามี. เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา : สถาบัน
ราชภัฏนครราชสีมา, 2542.

พระมหาอำนาจ แสงศรี. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะ
เพลงพ่ายที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบหมวดหกใบ กับกระบวนการจัดการเรียน
แบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 .” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

พรรณี ช. เจนจิต. จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์, 2536.

พรรณี เสวตมาลย์. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษด้วย
การสอนแบบKWL – Plus กับการสอนอ่านตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

พรทิพย์ ชาตะรัตน์. “การอ่าน : เครื่องมือในการแสวงหาความรู้.” วิชาการ 5, 1 (มกราคม
2545) : 59.

พรอุม่า พิษยะสุนทร. “การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
นครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

พวงผกา โกมุติกานนท์. “การเปรียบเทียบผลของการระดมพลังสมองและเทคนิคการคิดแบบหวมกหกโบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนทางดลิ่งชั้นเขตดลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร.” ปรินญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

มหาวิทยาลัยสยาม. ประมวลพระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2533.

มัลลิกา เจริญพจน์. “ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวคิดหวมก 6 โบของ เดอ โบโน ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของอนุบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2546.

มาเรียม นิลพันธุ์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด, 2546.

ลินจง จันทรวราทิตย์. การอ่านเพื่อชีวิต. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542.
วรรณ บัวเกิด. แนวคิดในการอ่านวิเคราะห์ วิเคราะห์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2541.

วัชร เล่าเรียนดี. เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

วัชร บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ. การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

วัลลภ สิริพองใส. “การเรียนการสอนภาษา โดยวิธีหวมกความคิด 6 โบ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
วิริยา วิริยารัมภะ. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกโบและวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์. “การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

ศศิพรรณ เปรื่องศิลป์รัตน์. “การใช้รูปแบบ KWLA พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. สอนเด็กให้คิดเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท ก. พลจำกัด, 2545.

ศิริพร ลิ้มตระกูล. “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน.” ใน เอกสารการสอนชุดการสอนภาษาไทยหน่วยที่ 1 – 7 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 96 – 97. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2534.

สนิท สัตโยภาส. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2542.

สมพร มั่นตะสูตกร แพ่งพิพัฒน์. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2544.

สมันดา วีรกุล. “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวรรณคดีไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนตามแนวความคิดหมวกหกใบกับวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

สายสุดา ปะวะขัง. “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และความคิดแบบสืบสวนสอบสวนระหว่างการสอนที่ใช้กิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับการสอนที่ใช้กิจกรรมแบบพึ่งพาตนเอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์, 2540.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด, 2548.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การจัดการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถามหวนทวนความคิด 6 ใบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

สุดระการ ธนโกเศศ และคณะ. หวนทวนใจ คิดหวนแบบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร, 2545.

สุเทพ อ่วมเจริญ. การออกแบบการสอน. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

สุนันท์ ประสาทสอน. “ผลของการใช้กลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

สุนันทา สายวงศ์. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวนใจและการสอนแบบซินดิเคท.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สุรพล พยอมแย้ม. เอกสารประกอบการสอนวิชาพื้นฐานจิตวิทยาการศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2540.

สุวิทย์ มูลคำ. วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2545.

เสงี่ยม โดรัตน์. “การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 1, 1 (มิถุนายน – ตุลาคม 2546) : 26 – 36.

เสาวลักษณ์ ตรงจิตร. “การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

หรรษา นิลวิเชียร, อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และปราณี ทองคำ. “ผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิดในวิชาภาษาไทยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” วารสารสงขลานครินทร์ 10, 1 (มกราคม – เมษายน 2547) : 45 – 50.

ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย. การอ่านเรื่องสั้น [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 23 กันยายน 2539. เข้าถึงได้จาก <http://www.library.skw.ac.th/sunanta/book5.html>

อภิรักษ์ อรุณ. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.

เอี่ยมศิริ สวัสดิ์ธรรม. “เปรียบเทียบผลการฝึกความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ด้วยกิจกรรม ชี้นำคิดส์และกิจกรรมหมวกหกใบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.ค